

Suradnjom do smanjenja rizika socijalne isključenosti kod djece RIPOO

# Suradnjom do smanjivanja izlaganja djece rizicima socijalne isključenosti

doc. dr. sc. Esmeralda Sunko  
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet



Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece  
izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO

Models of Response to Educational Needs of Children  
at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions



Hrvatska zaklada  
za znanost

Ovaj je rad finansirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

- RIZICI SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI DJECE U SUSTAVU RANOG I PREDŠKOLSKOG  
ODGOJA I OBRAZOVANJA -  
*Split 15. listopada 2021.*

# Sadržaj prezentacije



- 1. Teorijski konstrukt
- 2. Predstavljanje dosadašnjih rezultata istraživanja
- 3. Interpretacija rezultata
  
- Implikacije istraživanja



Kakva je suradnja roditelja i odgojitelja?



Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece  
izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO

Models of Response to Educational Needs of Children  
at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions



Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

# Istraživanje

# Ispunjavanje upitnika

- Pilot kraj 2020, on line i
- glavno istraživanje tijekom prvih 6 mjeseci 2021. godine
- Uzorak On line: 184 ; glavnog istraživanja : 1142 odgajatelj
- 16 županija (gradovi i općine)
- Osnivač ustanove: jedinice lokalne uprave, privatne osobe i vjerske zajednice -stratifikacija



# Mjerni instrumenti - pilot



## 1. Odgajateljska procjena kvalitetne pedagoške prakse usmjerenе prema djeci izloženoj riziku socijalne isključenosti

24 čestice; procijenite važnost KPP prema djeci u RSI; 4 dimenzije

procjena na skali od 1 (uopće nije važno) do 7 (iznimno je važno)



## 2. Odgajateljska samoprocjena pedagoške prakse prema djetetu u riziku socijalne isključenosti

46 čestica; U kojoj mjeri dolje navedena ponašanja opisuju Vašu pedagošku praksu i/ili samo dijete: 1 nikad do 7 uvijek

samoprocjena na skali od 1 (nikada) do 7 (uvijek)

# 1. Istraživački cilj:

Skala odgajateljske procjene važnosti kvalitetne pedagoške prakse usmjerenе prema djeci izloženoj RSI (online istraživanje)  
Za razvoj i učenje djece izložene riziku socijalne isključenosti  
važno je ...

- Sadrži 4 dimenzije:
  1. Poticanje razvoja i učenja djeteta
  2. Poštivanja različitosti
  3. Razvoj autonomije i identiteta djeteta
  4. **Razvoj partnerstva s roditeljima – najniža razina**

## 4. Partnerstvo s obitelji -pilot



DIMENZIJA PARTNERSTVA S OBITELJI	N	Min-Max	M(SD)
Pozivati članove obitelji da sudjeluju u aktivnostima u odgojnoj skupini	184	2-7	6,12 (1,124)
Integrirati različite obiteljske identitete i kulture u kurikulum odgojne skupine	184	2-7	6,35 (,964)
Stvarati prilike za povezivanje obitelji djece iz odgojne skupine	184	2-7	5,89 (1,219)
Obilježavati važne datume različitih religija	184	1-7	5,33 (1,559)
Uključivati članove obitelji u donošenje odluka o radu u odgojnoj skupini	184	1-7	5,23 (1,508)

M= prosječni rezultat, 1 uopće nije važno 7 izuzetno je važno

U kojoj mjeri dolje navedena ponašanja opisuju Vašu pedagošku praksu i/ili samo dijete:	N	Min-Max	M (SD)
Potičem dijete na suradnju s drugom djecom u odgojnoj skupini	37	5-7	6,76 (.495)
Potičem dijete na poštovanje samog sebe/osobnog identiteta uvažavajućim govorom i prepoznavanjem njegovih vrijednosti	37	5-7	6,76 (495)
Postavljam djetetu otvorena pitanja, s ciljem poticanja na iskazivanje vlastitih misli	37	5-7	6,70 (.520)
U interakcijama s djetetom koristim tehnike prihvaćajuće komunikacije (JA-poruke, aktivno slušanje, pozitivne povratne informacije) i naglašavam njegove jake strane	37	5-7	6,65 (.538)
<b>S članovima obitelji razmjenjujem informacije o napredovanju njihovog djeteta</b>	36	5-7	6,61 (.645)
Koristim raznovrsne strategije radi motiviranja djeteta na učenje	37	5-7	6,57 (.647)
Razmišljam o tome koja su mi nova profesionalna znanja i vještine potrebne za unapređenje rada s ovim djetetom	37	4-7	6,46 (.691)
Procjenu napredovanja djeteta temeljim na njegovim jakim stranama, individualnim potrebama i interesima	37	5-7	6,43 (.647)
<b>Razgovaram s članovima obitelji o učenju i razvoju njihovog djeteta</b>	36	4-7	6,36 (.961)

U kojoj mjeri dolje navedena ponašanja opisuju Vašu pedagošku praksu i/ili samo dijete:	N	Min-Max	M (SD)
<b>Članovi obitelji djeteta imaju priliku sa mnom razgovarati o svom porijeklu, vrijednostima i kulturi</b>	37	1-7	6,30 (1,22)
Isprobavam nove ideje i pristupe u radu s ovim djetetom	37	4-7	6,27 (.804)
Podršku djetetu planiram i provodim na temelju provjere njegovih razvojnih mogućnosti s ciljem ostvarivanja maksimalnog razvoja djeteta	37	4-7	6,24 (.760)
Služim se raznim metodama formativne procjene (npr. promatranjem, analizom dječijih radova, bilješkama) na temelju kojih prilagođavam ili mijenjam strategije svoje prakse	37	4-7	6,19 (.908)
Stvaram prilike da dijete samostalno bira svoja ponašanja i preuzima odgovornost za njegove posljedice	37	4-7	6,14 (.918)
Okruženje i kurikularne aktivnosti pristupačne su djetetu i usklađene s njegovim potrebama i interesima	37	5-7	6,11 (.614)
<b>S članovima obitelji zajedno planiram kratkoročne i dugoročne ciljeve rada s djetetom</b>	37	2-7	5,68 (1,33)
Koristim instrumente samoprocjene (npr. profesionalne razvojne mape, video ili audio zapise vlastitog rada) za promišljanje i unapređivanje vlastite odgojno – obrazovne prakse	37	2-7	5,68 (1,22)
Sustavno promatram dijete i na temelju promatranja radim bilješke s ciljem uočavanja obrazaca ponašanja	37	3-7	5,62 (1,06)
Iskustvo učenja djeteta temelji se na kulturi, tradiciji i iskustvu njegove obitelji jer su ugrađeni u kurikulum odgojne skupine	35	3-7	5,60 (1,06)
S djetetom individualno razgovaram o razlicitim aspektima njegovog identiteta	37	1-7	5,59 (1,42)
Stvaram prilike da dijete postavlja pitanja o identitetским karakteristikama druge djece i odraslih	35	1-7	5,54 (1,35)



# Najniže rangirane tvrdnje

**U kojoj mjeri dolje navedena ponašanja opisuju Vašu pedagošku praksu i/ili samo dijete**

	Min	Max	M
Koristim instrumente samoprocjene (npr. profesionalne razvojne mape, video ili audio zapise vlastitog rada) za promišljanje i unapređivanje vlastite odgojno – obrazovne prakse	1	7	5,60
Stvaram prilike da dijete postavlja pitanja o identitetskim karakteristikama druge djece i odraslih	1	7	5,58
Razgovaram s djetetom o kriterijima samoprocjene uspješnosti izvršenja određenog zadatka ili samoprocjeni njegovog ponašanja	1	7	5,53
S djetetom individualno razgovaram o različitim aspektima njegovog identiteta	1	7	5,46
Dijete traži moju pomoć kad ima neki problem	1	7	5,46
<b>S članovima obitelji zajedno planiram kratkoročne i dugoročne ciljeve rada s djetetom</b>	1	7	5,34

# Procjena odgajatelja o partnerstvu s roditeljima - glavno istraživanje



Molimo Vas da procijenite uvjete i mogućnosti u Vašoj ustanovi RPOO za realizaciju pojedinih komponenti pedagoške prakse prema djeci u RSI:

## Suradničke dimenzije na relaciji odgajatelj roditelj

**Uključivanje članova obitelji djece u RSI u donošenje odluka o radu odgojne skupine (razvoj kurikuluma, aktivnosti, procjene).**

**Stvaranje prilika za povezivanje svih obitelji djece iz odgojne skupine tako da se međusobno povezuju obitelji različitog porijekla, kulture i svjetonazora.**

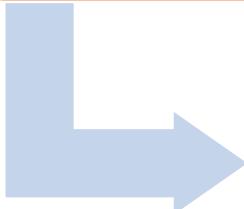
**Pozivanje članova obitelji djece u RSI da sudjeluju u kurikularnim aktivnostima skupine.**

**Integriranje različitih obiteljskih identiteta i kultura u kurikulum odgojne skupine.**

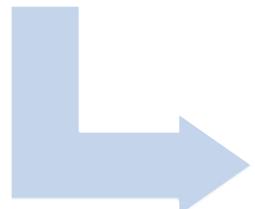
**Korištenje jezika i aktivnosti koje su lišene rodnih i drugih stereotipa.**

# Rezultati istraživanja o suradnji O-R

Djeca u riziku za socijalnu isključenost



Odgajatelj



Procjena suradnje s obiteljima

- Odgajatelji s višim stupnjem obrazovanja, sudionici stručnih usavršavanja u području djece s RSI izražavaju pozitivnije stavove 40% odgajatelja navodi više činitelja rizika; 30% razvojnu teškoću, 12% zdravstvenu; 11% socijalni status i 6% obitelj
- Važnost kvalitetane odgojno obrazovne prakse za djecu u RSI (uvažavanje različitosti i poticanje razvoja dj.)
- Ustanove RIPO pružaju uvjete i mogućnosti za realizaciju kvalitetne pedagoške prakse.

Najniže procjenjuju uvjete i mogućnosti za uključivanje članova obitelji djece s RSI u donošenje odluka o radu OS u razvojnim segmentima kurikuluma, aktivnostima ( M=3,12).

Suradnja s roditeljima pokazala se slabijim čimbenikom KPP

Učenje roditelja primjerenum odgojno obrazovnim postupcima ( M= 4,09)  
Uključivanje roditelja u vrednovanje odgojno obrazovnog kurikuluma (M=4,00)

Uključivanje roditelja u planiranje individualnih potpora djeci s TUR-om ( M= 4,60).

Redovito održavanje individualnih savjetovanja ( M= 4,28).

Uključivanje roditelja u planiranje odgojno obrazovnih kurikuluma (M=4,14)

# Zaključak



## Suradnjom do smanjenja rizika socijalne isključenosti

- Većina roditelja smatra da im program podrške u DV i stručno savjetovanje nije potrebno      •    V
- Trećina ispitanika roditelja poučava svoju djecu jednom ili niti jednom i pokazuje nervozu u razgovoru s djetetom

- Zakonodavni okvir je usmjeren na odgojno-obrazovne potrebe djeteta s RSI.
- Suradničke kompetencije (O-R samoprocjenjuju nižima od ostalih
- Najniže procjenjuju edukaciju roditelja o primjerenim OO postupcima



Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece  
izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO

Models of Response to Educational Needs of Children  
at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions



Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

# Hvala na pažnji!

doc.dr.sc. Esmeralda Sunko  
[esunko@ffst.hr](mailto:esunko@ffst.hr)

# Potrebe roditelja

## Program podrške roditeljstvu u dječjem vrtiću

	f	%	Valid %	Cumulative%
1 nije mi potrebno	1641	58,5	78,9	78,9
2 potrebno mi je, ali mi nije dostupno	103	3,7	5,0	83,9
3 dostupno mi je, ali nisam zadovoljan/na uslugom	19	,7	,9	84,8
4 dostupno mi je i zadovoljan/na sam uslugom	316	11,3	15,2	100,0
Total	2079	74,1	100,0	
System	725	25,9		
	2804	100,0		

## Stručno savjetovanje o odgoju djeteta

	f	%	Valid %	Cumulative %
1 nije mi potrebno	1634	58,3	76,4	76,4
2 potrebno mi je, ali mi nije dostupno	166	5,9	7,8	84,2
3 dostupno mi je, ali nisam zadovoljan/na uslugom	38	1,4	1,8	86,0
4 dostupno mi je i zadovoljan/na sam uslugom	300	10,7	14,0	100,0
Total	2138	76,2	100,0	
System	666	23,8		
Total	2804	100,0		

# Potrebe djece

Poučavate dijete novim vještinama

		f	%	Valid %	Cumulative %
Valid	1 niti jednom	52	1,9	2,1	2,1
	2 jednom	619	22,1	24,5	26,6
	3 nekoliko puta tjedno	1115	39,8	44,1	70,7
	4 svaki dan	602	21,5	23,8	94,5
	5 nekoliko puta dnevno	138	4,9	5,5	100,0
	Total	2526	90,1	100,0	
Missing	System	278	9,9		
Total		2804	100,0		

## Pokazujete nervozu u razgovoru s djetetom

		f	%	V%	Cumulative %
Valid	1 niti jednom	786	28,0	31,1	31,1
	2 jednom	1010	36,0	40,0	71,2
	3 nekoliko puta tjedno	601	21,4	23,8	95,0
	4 svaki dan	110	3,9	4,4	99,3
	5 nekoliko puta dnevno	17	,6	,7	100,0
	Total	2524	90,0	100,0	
Missing	System	280	10,0		
Total		2804	100,0		